

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԶԱՆԳՎԱԾՍԻՆ ԼՐԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԻԳՐԱՆԵՐԻ ԷԹԻԿԱՅԻ ԴԻՏՈՐԴ ՄԱՐՄԻՆ

Հայաստանի Հանրապետություն, 0002 Երևան, Ղազար Փարպեցի, 9բ հեռ.՝ + 374 10 53 76 62, 53 35 41, 53 00 67, հեռապատճեն՝ + 374 10 53 56 61
Էլ. փոստ՝ meo@ypc.am

ԼՐԱՏՎԱՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԷԹԻԿԱՅԻ ԴԻՏՈՐԴ ՄԱՐՄԻՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ «ՀՌՀ-ն ընդդեմ Հայկական 2-րդ հեռուստաալիքի» գործով

Դիտորդ մարմնի կազմը

- Դավիթ ԱԼԱՎԵՐԴՅԱՆ
- Նարինե ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ
- Ռուբեն ԲԱԲԱՅԱՆ
- Լևոն ԲԱՐՍԵՂՅԱՆ
- Շուշան ԴՈՅԴՈՅԱՆ
- Կարինե ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
- Արա ՂԱԶԱՐՅԱՆ
- Աշոտ ՄԵԼԻՔՅԱՆ
- Գնել ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ
- Բորիս ՆԱՎԱՍԱՐԴՅԱՆ
- Արա ՇԻՐԻՆՅԱՆ
- Նունե ՍԱՐԳՍՅԱՆ
- Վիգեն ՍԱՐԳՍՅԱՆ
- Անժելա ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ

ՓԱՍՏԵՐ

1. Հայաստանի ԶԼՄ-ների էթիկայի Դիտորդ մարմինը 2023 թվականի հուլիսի 6-ին ստացել է ՀՌՀ նամակը՝ հունիսի 25-ին «Հայկական երկրորդ հեռուստաալիք» տեսալսողական ծրագրի «Հայելի ակումբ» հաղորդման ընթացքում էթիկական նորմերի հնարավոր խախտումների վերաբերյալ դիրքորոշում հայտնելու խնդրանքով:
2. ՀՌՀ-ն խնդրահարույց է համարում այն փաստը, որ Հ2-ը հաղորդման հյուր Արմինե Ադիբեկյանին հնարավորություն է տվել իր եթերում հնչեցնել ծայրահեղ կոշտ արտահայտություններ, որոնց մեջբերումը այստեղ Դիտորդ մարմինը նպատակահարմար չի գտնում:
3. Դիտորդ մարմինը 2023 թ. հուլիսի 7-ին էլ. նամակով Հ2-ին տեղեկացրել է նոր բողոքի մասին:

ԽՆԴԻՆ ՆԱԽԱՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. ԶԼՄ-ների էթիկայի Դիտորդ մարմինը 2023-ի ապրիլի 17-ին ընդունել էր [Պարզաբանում](#)՝ Հ2-ի եթերում բազմաթիվ և կրկնվող նույնատիպ խախտումների առնչությամբ, սակայն Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովն ակնկալել է նաև այս բողոքի քննություն:
2. 2022 թ. հոկտեմբերից 2023 թ. օգոստոս կայացած մի քանի նիստերում ԴՄ-ն անդրադարձել է «Հայկական 2-րդ հեռուստաալիքի» վերաբերյալ ՀՌՀ դիմումներին, որոնք հասցեագրվել են մեծ մասամբ «Հայելի ակումբի» մամուլի ասուլիսների լուսաբանմանը: ԴՄ նիստերում և Ինքնակարգավորման նախաձեռնության ընդհանուր ժողովի (Հերմոն, հունիսի 23-25, 2023) քննարկումներում ի հայտ են եկել էական հակասություններ ինքնակարգավորման մարմնի և լրատվամիջոցի ներկայացուցիչների միջև՝ ԶԼՄ-ների էթիկայի կանոնագրի մեկնաբանման և ԴՄ գործունեության վերաբերյալ: Հ2-ի դեմ նախորդ բողոքների վերաբերյալ կայացված եզրակացությունները որևէ ազդեցություն չեն ունեցել հեռուստաալիքի խմբագրական քաղաքականության վրա:

3. ՀՌՀ-ն պարբերաբար դիմում է Դիտորդ մարմնին՝ Հ2-ի քաղաքական բնույթի հեռարձակումներում տեղ գտած՝ լրագրողական կամ մեջբերվող գոեհկարանությունը, ատելության և բռնության խոսքի դրսևորումները քննության առնելու առաջարկով:

4. Դիտորդ մարմինը իր հերթին պարբերաբար շեշտում է, որ նման բովանդակության տարածումը հարիր չէ ինքնակարգավորման նախաձեռնությանը միացած լրատվամիջոցին և հակասում է լրագրողական որակյալ աշխատանքի սկզբունքներին:

5. Հ2-ը պարբերաբար հայտարարում է, որ իրենց խմբագրության պատկերացմամբ՝ դա իրենց խոսքի ազատության դրսևորումն է:

ԴԻՏՈՐԴ ՄԱՐՄՆԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Խնդրո առարկա արտահայտություններում անվանապես հիշատակվում են անձինք, որոնց հանդեպ վիրավորանք և ատելության խոսք է հնչեցվում: Խախտված է [Կանոնագրի](#) 5.2. դրույթը, որը սահմանում է. *«Որևէ ձևով չքարոզել ազգային, կրոնական թշնամանք և անհանդուրժողականություն, քաղաքական, սոցիալական, սեռական և լեզվական հայտանիշներով խտրականություն, բացառել ատելության խոսքը»:*

2. Հարցագրույց, մամուլի ասուլիս վարողը պետք է իր հյուրին զգուշացներ հակասոցիալական բառապաշարի անթույլատրելիության մասին: Մինչդեռ տվյալ դեպքում նա խրախուսում է հյուրի ցածրակարգ խոսքը: Այն հանգամանքը, որ նման բովանդակությունը ստեղծվում է ի պատասխան քաղաքական ընդդիմախոսների գործողությունների կամ խոսքի, չի կարող արդարացնել էթիկայի կանոնների կոպիտ և հաճախակի խախտումները: Դիտորդ մարմնի համոզմամբ՝ հեռուստահեռարձակողը պետք է հրաժարվի անվայելուչ արտահայտություններ տարածելուց:

3. Հ2-ը հերթական անգամ կողմնակալ է եղել խնդրո առարկա տեսանյութերում հնչած քաղաքական բնույթի ձևակերպումները հեռարձակելիս և այլ կարծիք չի ներկայացրել, հիմքեր տալով եզրակացնելու, որ իր խմբագրական տեսակետն ակնհայտորեն համընկնում է հրավիրյալների քաղաքական դիրքորոշումների հետ: Այս հանգամանքը հակասում է Կանոնագրի 6.1. կետին, որը սահմանում է. *«Աջակցել կարծիքների ազատ փոխանակմանը, անկախ նրանից, որ այդ կարծիքները կարող են տարբերվել խմբագրական տեսակետներից»:*

4. Հետևություններ չանելով Դիտորդ մարմնի նախորդ եզրակացություններից՝ Հ2-ը շարունակում է խախտել իր իսկ ստորագրած Կանոնագրի 6.3. կետը, որը սահմանում է. *«Ընդունել սեփական սխալները և պատրաստակամ լինել՝ ուղղելու դրանք»:*

Հիշեցում.

[Կանոնագիրը](#) ստորագրած լրատվամիջոցների ներկայացուցիչներն ընդունում են իրենց իսկ ընտրած Դիտորդ մարմնի իրավասությունը՝

քննելու իրենց գործողությունների ու հրապարակումների համապատասխանությունը սույն Կանոնագրի դրույթներին, և պատրաստակամություն են հայտնում Դիտորդ մարմնի եզրակացության՝ խախտմանը վերաբերող հատվածներն առանց մեկնաբանությունների հրապարակել իրենց լրատվամիջոցներում և այդ մասին տեղեկացնել ԴՄ-ին՝ կցելով հրապարակման հղումը:

**Ընդունվել է 2023 թ. օգոստոսի 29-ին,
ԶԼՄ-ների էթիկայի Դիտորդ մարմնի հետևյալ կազմով**

Կարինե ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
«ԳԱԼԱ» ՀՀ գործադիր տնօրեն
Նարինե ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ
Վանաձորի «Լոռի» ՀՀ գործադիր տնօրեն
Գնել ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ
«Նյումեգ» հրատարակչության գլխավոր խմբագիր
Բորիս ՆԱՎԱՍԱԴՅԱՆ
Երևանի մամուլի ակումբի պատվավոր նախագահ
Դավիթ ԱԼԱՎԵՐԴՅԱՆ
«Մեդիամաքս» լրատվական գործակալության գլխավոր խմբագիր
Ռուբեն ԲԱԲՍՅԱՆ
ռեժիսոր, Երևանի թատրոնի և կինոյի ինստիտուտի պրոֆեսոր
Արա ՇԻԴԻՆՅԱՆ
Հանրային հեռարձակողի խորհրդի նախագահ
Վիգեն ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Երևանի մամուլի ակումբի Մասնագիտական էթիկայի հանձնաժողովի
նախագահ

*ԶԼՄ-ների էթիկայի Դիտորդ մարմինը ձևավորել են
ինքնակարգավորման նախաձեռնությանը միացած լրատվամիջոցները,
որոնք այս պահին 76-ն են: ԴՄ-ն ղեկավարվում է Հայաստանի
լրատվամիջոցների և լրագրողների էթիկական սկզբունքների
Կանոնագրով, որն ընդունվել է 2007 թվականի մարտի 10-ին,
վերախմբագրվել՝ ինքնակարգավորման նախաձեռնությանը միացած
լրատվամիջոցների 2023 թվականի հունիսի 25-ի ընդհանուր ժողովում:*